

І чуло наукаїго,с,
Ово не чураїго...
В. ПІВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку: —
Barclay 7-4125
УНСоюз: Barclay 7-5837

РІК LXXII. Ч. 192. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го ЖОВТНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 15, 1965 No. 192. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 14-го жовтня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ВИДУЖУЄ ЗГІДНО З ПЕРЕКЛОНЕННЯМИ ЛІКАРІВ. І тому невірні вісті про те, що йому погіршало. Ці вісті поширилися тому, що Президент у вівторок і в середу не приймав жадних візит. Бо так йому рекомендували лікарі. Але Президент конферував із пресовим секретарем Білому Дому Біллом Моссом та з Марвіном Вотсоном, які також прочитували йому різні звіти та документи й часописи. Президент ходить сам по кімнаті і коритарі в шпиталі та має дуже добрий апетит і споживав вже другий день нормальні харчі. Пані Джансон анулювала всі свої товариські зобов'язання до кінця цього року, і це також спричинилося до погослоки, що вилужування Президента сповільнилося.

СЕНАТ 13-го ЖОВТНЯ СКВАЛИВ ПРОСІКТ ПРО ПРИКАРШУВАННЯ АВТОСТРАД і вислав до підпису Президенту. Згідно з законом має бути контроль над тими всіма рекламними, які є вздовж автострад. Також треба буде взяти геть те старе залізо (авто, мотори і т.п.), яке в деяких місцях лежить попри автостради та запаскує красиві. Цей законопроект гаряче підтримувала пані Джансон. Стійти мусить до 1-го січня 1968-го року зорганізувати окрему комісію, яка контролювала б федеральні автостради. Коли цього не зробить, то втратить 10 відсотків тієї федеральної допомоги, яку вони дістають на будову шляхів.

АНЗЕНГАВЕР КРИТИКУЄ ПРЕЗИДЕНТА КЕННEDІ ЗА ІНВАЗІЮ НА КУБІ. хоч і не назвав його по імені. Колишній президент Анзенгавер казав, що який він дозволив на подібну акцію, яка відбулася 17-го квітня 1961 року, то був би повів і так, щоб вона була вдалася. Покинувши президент Кеннеді підтримував атаку на Свинячу затоку на Кубі, але в останній хвилині, за порадою своїх дорадників, не дозволив на те, щоб американське летунство підтримало тих кубинців, які були висаджені на Кубі. Дорадники боялися, що американська військова допомога викличе негодкування інших американських латинських держав і в тому дусі інформували президента Кеннеді.

КОЛИШНІЙ КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ДЖАН ДІ-ФЕНБЕРК КРИТИКУЄ УРЯД ЛESTER B. PIRSONA. ведучи виборчу кампанію. 8-го листопада відбудеться вибори до канадського Парламенту. Діфенберк казав у провінції Саскатун, що ліберальний уряд продас комуністам пшеницю, але це започаткував був його консервативний уряд. Але Пірсон закликає, що тепер пшеницю продасть по \$1.80 за бушель, а давніше вона коштувала \$2.00 за бушель, і фермери втратили на цій знижці 123 мільйони доларів. Прем'єр Пірсон внаслідок фермерів, що треба було зменшити ціну на пшеницю, щоб можна було конкурувати в ціні з американцями. Цього року мають зібрати 700,000,000 бушелів пшениці.

ФОРМАЛЬНО 12-го ЖОВТНЯ ЗАКІНЧИЛАСЯ ПРОГРАМА СЛІБ-ІВ, згідно з якою група акванавтів жила впродовж 45-ох днів 205 стій під водою, перебуваючи в човні 57 стій довжини на дні океану 1000 стій від узбережжя Ля Дюллі в Каліфорнії. Провідник цієї експедиції на дно моря капітан Джордж заявив, що вона вповні вдалася. Коли ці дослідники продовжуватимуть, то можна знайти на дні моря велике число харчів, нафтової ропи та різні мінерали, неоселені водні, нові групи антибіотиків та інші багатства. За рік новий корабель зануриться на дно океану для дальших дослідів.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКЕ КОМАНДУВАННЯ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ РОЗГЛЯДАЄ проєкт, що надалі не слід бомбардувати сел і містечок у Південному В'єтнамі, звідки комуністи острілюють американські літаки, поки цивільне населення не буде попереджене, що американці перекладуть калет. Що стосується невідатної операції, яка мала на цілі знищити або взяти в полон кілька куренів регулярного комуністичного війська, американське командування стверджує, що все ж успіхом операції було те, що з тої облоги втекли вразі всі комуністи, цивільне населення побачило наочно силу американського війська та що тепер вернулася туди південно-в'єтнамська адміністрація.

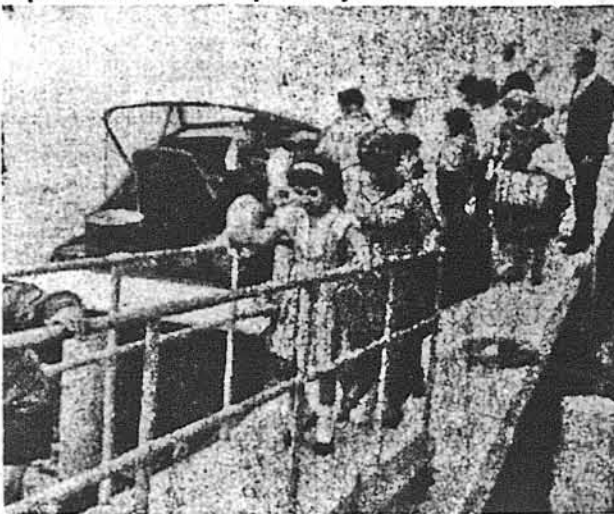
КОНГОЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЖОЗЕФ КАСАВУБУ ДИМІСІОНУВАВ прем'єра Мойсе Чомбе та призначив на його місце, як тимчасового прем'єра, кол. міністра закордонних справ Евариста Кімбе. Касавубу подав у зверненні до парламенту за причину, що Чомбе повівся «неконституційно», не зголосивши димісію свого уряду після перевірених виборів. Обидва конголійські ділачі — давні противники. Закордонні чинники лякаються, щоб у висліді цієї сварки не відновився партизанський рух лівох.

СОВЕТСЬКІ КОСМОНАВТИ ПОЛКОВНИКИ ПАВЕЛ БЕСЛЯВ І АЛЕКСАНДР ЛЕОНОВ ВТЕКЛИ з Західного Берліна, куди вони прибули на запрошення «Німецько-східного Товариства Приязні». Вони об'їздили Східну Німеччину і були у Східному Берліні. Під час того, як у Західному Берліні вони виступали перед кількома сотнями запрошених гостей під сильною охороною поліції, їх авто на вулиці завалено червоною фарбою. Кількасот берлінської молоді уладили протисовєтську демонстрацію. Обох астронавтів та їхніх жінок вилезено до Східного Берліну під сильною охороною французьких військових жандармів. Згодом власті Західного Берліну «висловили жал» з приводу тої демонстрації.

У ПІВДЕННО-СХІДНІЙ ФРАНЦІЇ БУДУЮТЬ 30 підземних сховищ для стратегічних ракет. Цей обшар охоплюватиме 220 квадратних миль недалеко Альп. Французькі далекобійні ракети мають мати сягас 2,000 миль і вони будуть вивантажені в атомові стрільниці (т.зв. «головки»). Хоча на французьких атомово-дослідних полях на Сатарі ще не переведено остаточних досвідів з такими ракетами, проте заплановано, що вони будуть оперативно готові в 1968 році.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК КОНФЕРУВАВ з єгипетським віцепрем'єром для фінансових справ Абдель Момеєм ель-Кассуї в справі нового договору між ЗДА і Єгиптом щодо постачання Єгиптові збіжжя і харчів. Останній такий договір вигає в червні ц.р. В 1964 році Єгипет дістав збіжжя з американських резерв на 165 мільйонів дол. плюс харчі в ларунку на 10 мільйонів. Єгипет платив своєю валютою у банкахотх, що їх Америка зараз же позичила йому на низький відсоток на довгий термін. Тепер Америка вимагає від Єгипту заплати за частину харчів твердою валютою.

Настро погоджується на американську пропозицію в справі кубинських втікачів

Із Куби прибуває до ЗДА все більше нових імігрантів. На фото: прибулі моторним човном із Куби кубинці висаджуються в пристані Кі Вест на Флориді.

Вашингтон. — 13-го жовтня швейцарський посол на Кубі телефонував до Вашингтону, що кубинський диктатор Кастро в засади погоджується на те, щоб скласти відповідну угоду із ЗДА, згідно з якою ті всі кубинці, які вирішили втікати з Куби, мали бути привезені до ЗДА плянво, як проєктують ЗДА, а не таким диким ладом, як це діється досі. ЗДА запропонували Гавані свою поміч у перевезенні кубинських втікачів з Куби, але Кастро не змінив своєї думки та не відкликав дозволу на виїзд із Куби. Першосте при виїзді з Куби матимуть найбільш члени тих родин, які вже є в ЗДА. Куба не хоче випускати хлопців у віці від 15 до 18-ох років, які можуть бути полкниками до військової служби.

Сен. Роберт Кеннеді пропонує запросити Пейпінг на конференцію роззброєння

Вашингтон. — Сенатор Роберт Кеннеді, який за президенту свого брата Джона Ф. Кеннеді був генеральним прокуратором, запропонував у промові в Сенаті, що ЗДА повинні запросити Комуністичний Китай взяти участь в Женевській конференції для міжнародного роззброєння. Якщо Комуністичний Китай запрошення не прийме, то «ми нічого не втратимо», а світ матиме доказ, що «ми відчинили ще одні двері до миру» але вони (китайські комуністи) в цьому не зацікавлені. Сенатор Кеннеді заявив, що участь Комуністичного Китаю необхідна для досягнення порозуміння щодо договору проти поширення атомової зброї. Сенатор Р. Кеннеді твердив у своїй промові вже в червні цього року, що справу договору проти поширення атомової зброї Америки повинна поставити на перше місце своїх дипломатичних заходів. Тепер він висловив надію, що «будеться переконати китайських комуністів», що такий загарт лежить також в їхньому інтересі, як один з атомових держав. Женевська конференція роззброєння збереться знову в січні наступного року. Внаслідок

„Твінс“ з Мінесоти виграли шості змагання „Світових Серій“ бейсболу

Блумінгтон, Мінесота. — Дружина „Твінс“, репрезентант міст — двайнішків Мінесоти і Ст. Попу, здобула нову перемогу у шостих змаганнях „Світових Серій“, які відбулися на Метрополітальному стадіоні. Після трьох поразок, які потерпіли були „Твінс“ у трьох зустрічах „Серій“ з „Даджерсами“ на стадіоні в Лос Анджелесі бейсболісти Мінесоти вибороли гарну перемогу 5:1 на своєму стадіоні, підтверджуючи цим дотеперішню практичну перемогу дружин на власних стадіонах. В цих шостих змаганнях „Світових Серій“ переможним кидачем дружини „Твінс“ був Джим Грент, який вже третій раз

Кардинал Йосиф Сліпий узяв участь в дебатах Ватиканського Собору над справою поступу культури

Рим, Італія (Д-р О. К.). — В дебатах отців Ватиканського Собору над схемою тринадцятою про взаємини Церкви із сучасним світом, що відбувалися тут протягом минулого тижня, забрав голос також і Верховний Архископ Української Католицької Церкви кардинал Йосиф Сліпий. У своєму виступі кард. Йосиф висловив броти до уваги не тільки ситуацію в західному світі, але й у тих країнах, де держала нахилис атеїзм і розповсюджує його всіма засобами державного апарату.

Схема тринадцята про взаємини Церкви з сучасним світом обговорює в другому своєму розділі справу поступу культури. У ній викладається стан культури в нашій епоху, деякі засади, на яких повинен спиратися поступ культури, і які обов'язки християн супроти культури та поступу. Блага культури можуть належати до всіх людей без винятку й причинити до солідарності між усіма людьми. Кожна група людей (як наприклад нація) має послас свою власну культуру спадщину. Поступ науки й техніки і передовіс модерні засоби комунікації й інформації виворили наші звичаї так звані „культури маси“. Ці самі засоби дають змогу обміну скарба-

Департамент Оборони зарядив вишкіл 150,000 резервістів

Вашингтон. — Департамент Оборони 13-го жовтня видав наказ, щоб в найближчому місяці почався вишкіл 150,000 тих резервістів з Крайової Гвардії та з Армії, які згідно з зарядженням із 30-го вересня ц.р. мають належати до нових резервних одиниць. Ці резервісти мають бути так вишколені, щоб могли відійти на фронт до В'єтнаму, де все боряться коло 150 000 американців, яке то число може збільшитися до кінця цього року до 200,000. Покликачі резервісти мають перейти перевити в ЛМК впродовж двох місяців. Покликачі резервісти є з усіх 50-ох стейтів ЗДА і Порт-Ріко.

Українець згинув смертю відважних у В'єтнамі

Філадельфія. — Секретар місцевого 163-го Відділу Українського Народного Союзу інформус, що член цього Відділу, с.п. Іван Ловас, полег у В'єтнамі, як воєнний медик з військовими збройними силами, на 18-му році життя. Дня 5-го жовтня він був важко поранений під час бойової акції наступного дня помер у лікарні. С.п. Іван Ловас, син Миколи і п-ї Ловас, народився в Ашафенбургу в Німеччині а до Америки переїхав разом з батьками під час великого переселення емігрантів. Членом УНСоюзу був від 1951-го року.

Капітан Микола Кравців відзначений Медалею Признання Армії ЗДА

Генерал бригади Р. Ф. Скотт, командант Корпусу Кадетів ЗДА у Вест Пойнті, приписав Медалею Признання Армії ЗДА капітанові Миколі Кравцеву: поруч стоїть дружина відзначеного — Христина з Кравцевих.

Вест Пойнт, Н.П. — Згідно з повідомленням Інформаційного Бюро Військової Академії ЗДА у Вест Пойнті з дня 12 жовтня ц.р. капітан Микола Кравцев відзначений Медалею Признання Армії ЗДА за видатну службу на становищі команданта військового з'єднання у Форт Гуд в Тексасі. Медалю цю надає кап. Кравцеву у зв'язку з його видатним провідництвом і незвичайно похвальною службою, як команданта одного із військових з'єднань і відповідально за вишкіл одного із дивізіонів в часі від липня 1964 року до липня 1965 року. Кап. Микола Кравців є випускником Військової Академії у Вест Пойнті 1959 року і тепер виконує службу в департаменті тактики Корпусу Кадетів ЗДА в цій же Академії. Перед своїм призначенням до Форт Гуду він відбував військову службу в Західній Німеччині і В'єтнамі. Він уже відзначений медалами Бронзової Зорі та Багряного Серця. Кап. Микола Кравців є сином співредактора „Свободи“ Богдана і Неоніди Кравцевих.

Д-р Степан Витвицький, президент УНР в екзилі, занедажував

Нью-Йорк. — Із Представництва Виконавчого Органу Української Національної Ради в Америці повідомляють, що в п'ятницю 8-го жовтня занедажував д-р Степан Витвицький, президент УНР в екзилі. Від того часу він перебуває в лікарні, але стан його здоров'я поправився і лікарі подають надію, що недовгий, який має 81 рік життя, незабаром зможе виїхати з лікарні, чого цілком певно бажають йому та з надією очікують найширші кола українського громадянства.

Посвячено пам'ятник сл. п. І. П. Багрянному в Німеччині

Новий Ульм, Німеччина (С. В. Ф.). — В неділю 3-го жовтня ц.р. на Ново-Ульмському цвинтарі посвячено пам'ятник видатному письменникові і політикаві, пристрастному публіцистові й вченому патріоту сл. п. Іванові Павловичу Багрянному. Урочисте посвячення цього пам'ятника відбулося в річницю народження І. П. Багрянного, а проєкт пам'ятника виготовив мистець-різьбар Л. Молодожанца, автор пам'ятника Т. Г. Шевченкові у Вашингтоні. В 9-й год була відслужена літургія в каплиці заганного цвинтаря, а в 11-й посвячено пам'ятник за участю Вирепотів П. Дубинського, Д. Бурка, А. Дубинського, Г. Савриденка, М. Коржана, Г. Горобця і Л. Король. З нагоди цих урочистостей була пам'ятника промовляв митрофорний прот. Л. Бурко, від імені ЦК УРДП інж. Ф. Гасіко, від Державного Центру УНР й від себе особисто інж. Д. Андриєвський. Від Спільки Українських Журналістів ред. А. Мельник та проф. С. Федоренко з Америки від імені Громадського Комітету Унічення Пам'яті І. П. Багрянного, ЦК та Гол. Управ. ОДУМ у ЗДА й Канаді, Координаційної Ради та Г. У. ОУРДП.

Співом „Ще не вмерла Україна“ закінчено урочистості посвячення пам'ятника.

У Вашингтоні відбулося відкриття Літературно-Мистецького Клубу

Вашингтон (І. С.). — За ініціативою Об'єднання Українців м. Вашингтону засновано тут Літературно-Мистецький Клуб, щоб заохотити культурні потреби все зростаючої громади. При участі біля 90 осіб відбулося тут 26 вересня ц.р. відкриття новоствореного клубу. Члени Управи ЛМК — І. Смолий, Ю. Старосольський та В. Сім'янич провели програму перегляду мистецьких сил Вашингтону. Гості прослухали з увагою інформації про окремі мистецтві: їх мистецький шлях та творчі надбання. Виступали теж самі мистці, поділяючись з присутніми своїми творчими проблемами й

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

КОЛИШНІ ВОЯКИ ВІДЗНАЧАЮТЬ 25-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТІ ГЕН. В. САЛЬСЬКОГО

Заколом Відділу Об'єднання б. Вояків України в Америці відбувається в Нью-Йорку в суботу, 16-го жовтня 1965 в горішній залі Українського Літературно-Мистецького Клубу при 149 Друта Енню вечір для відзначення 25-ї річниці з дня смерті генерала Володимира Сальського, колишнього міністра військових справ Української Народної Республіки. З доповіді про особу і діяльність того визначного військовика виступають ген. Аркадій Валійський та Борис Ржевський. Початок о год. 7:00 вечора.

ПЕНАРАНА КОНФЕРЕНЦІЯ УВАН І КОНЦЕРТ ДВОХ ПОКОЛІНЬ

Нью-Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗДА влаштує в суботу, 13 жовтня ц.р. в годині 6-тих вечером, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиці в Нью-Йорку — чергову наукову конференцію. Конференцію відкрив проф. д-р В. Лев, а доповідь виступить проф. д-р П. Ковалів на тему „Українська мова в радіомовленні“. Конференція є призначена для ширшого загалу громадянства.

ДОВОДІ ПРОФ. П. КОВАЛЕВА ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ В РАДІОМОВЛЕННІ

Нью-Йорк. — Мовознавча Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА влаштує в суботу, 13 жовтня ц.р. в годині 6-тих вечером, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиці в Нью-Йорку — чергову наукову конференцію. Конференцію відкрив проф. д-р В. Лев, а доповідь виступить проф. д-р П. Ковалів на тему „Українська мова в радіомовленні“. Конференція є призначена для ширшого загалу громадянства.

